

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

LIFE INFO dan

Program LIFE – inovativni odgovori na izazove povezane s okolišem i klimatskim promjenama

Split, 6. ožujka 2018.

Projekt LIFE – Jačanje kapaciteta za nacionalnu kontakt točku
LIFE14 CAP/HR/000014

Program LIFE

Program EU za financiranje projekata iz područja zaštite okoliša i klime

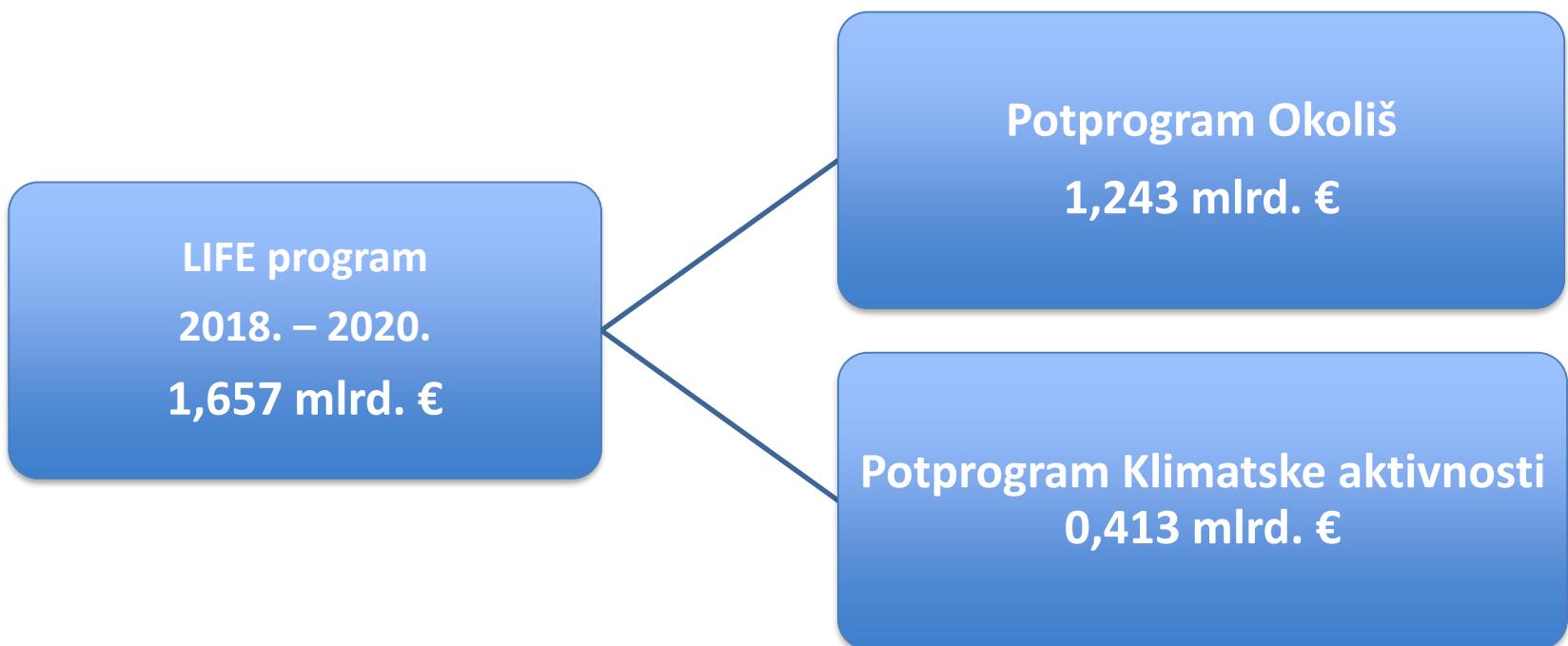
Cilj: „...potaknuti promjene u razvoju i provedbi politika pružajući i šireći rješenja i najbolju praksu za postizanje okolišnih i klimatskih ciljeva te promičući inovativne tehnologije za okoliš i suočavanje s klimatskim promjenama.”

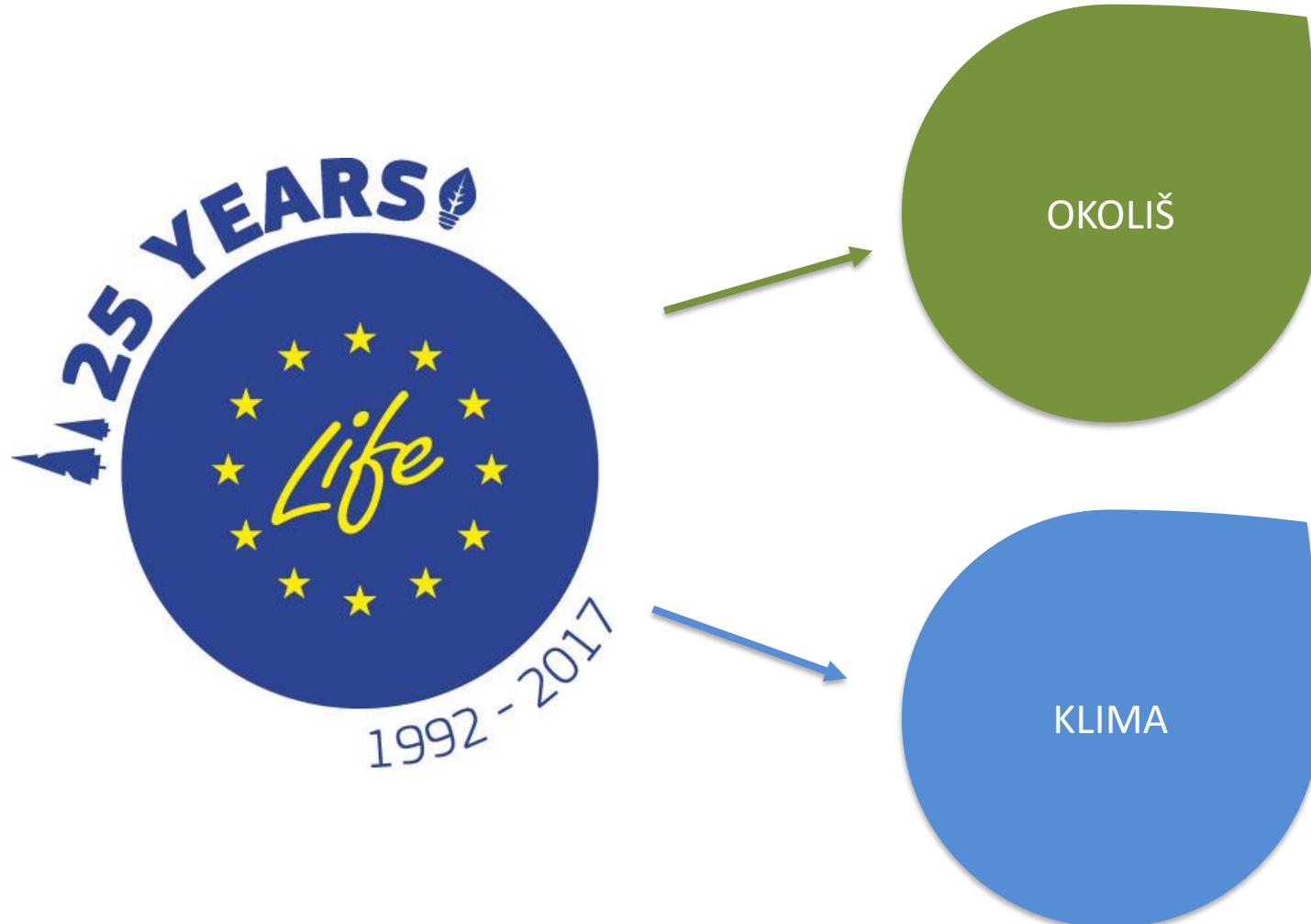
Općenito o Program LIFE

- **Dva višegodišnja radna programa:**
  - Razdoblje 2014. – 2017.
  - Razdoblje 2018. – 2020.
- **Institucije:**
  - **Europska komisija** → odgovorna institucija
  - **Izvršna agencija za malo i srednje poduzetništvo (EASME)** → ugovarajuće tijelo
  - **Nacionalna kontakt točka (NCP)** pri MZOE → savjetodavno tijelo
  - **NEEMO** → nadzorno tijelo

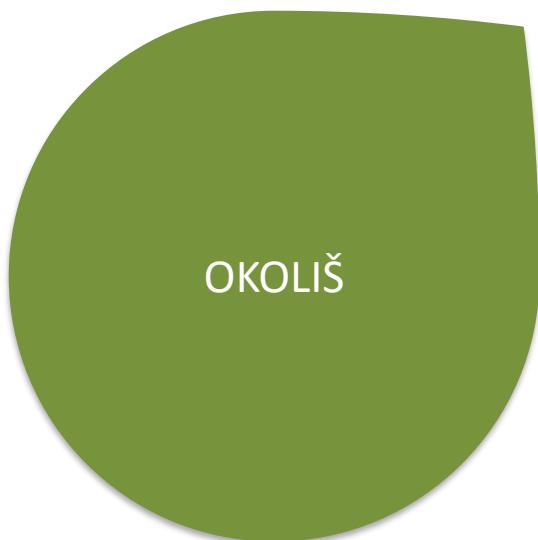
Proračun

Program LIFE

Program LIFE

Okoliš i učinkovito
iskorištavanje resursa

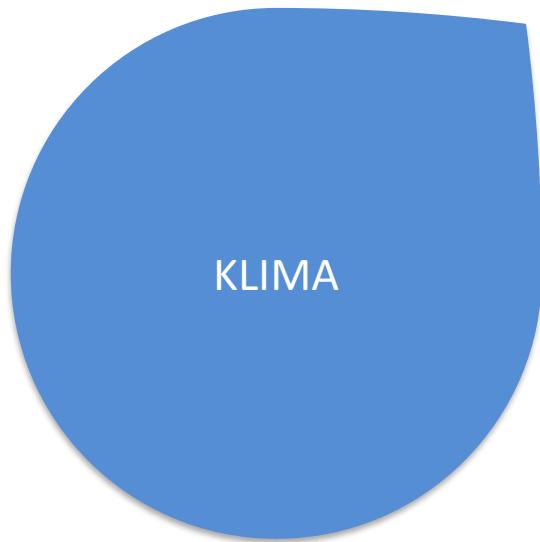

Priroda i biološka raznolikost

Upravljanje i informiranje na
području okoliša

Program LIFE

Prilagodba klimatskim
promjenama

Ublažavanje klimatskih
promjena

Upravljanje i informiranje na
području klime

Vrste LIFE projekata

VRSTE PROJEKATA	OPIS
Pilot-projekti ENV, NAT, CCM, CCA	Projekti koji primjenjuju tehnike ili metode koje do sada nisu bile primjenjivane i testirane , imaju pozitivni učinak na okoliš i klimu te se mogu primijeniti i na drugim područjima.
Demonstracijski projekti ENV, NAT, CCM, CCA	Projekti koji testiraju tehnike, metode ili pristupe koji su novi ili nepoznati u specifičnom kontekstu projekta (npr. geografskom, ekološkom, socio-ekonomskom) te se mogu primijeniti i na drugim područjima.
Projekti najbolje prakse NAT, CCM, CCA	Projekti koji primjenjuju odgovarajuće financijski isplative najnovije tehnike (<i>state-of-the-art techniques</i>), metode ili pristupe uzimajući u obzir specifičnost konteksta u kojem se projekt provodi.
Projekti informiranja i podizanja svijesti GIE, GIC	Projekti koji podržavaju komunikaciju, širenje informacija i podizanja svijesti za potprograme Okoliš i Klimatske aktivnosti.

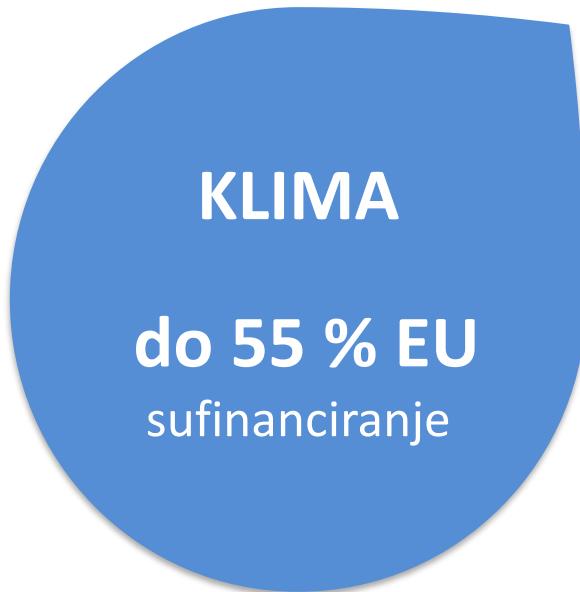
Zašto Program LIFE?

- **Sve pravne osobe registrirane na području EU:**
  - Javna tijela
  - Privatna tijela
  - Nevladine organizacije
- Široki **raspon** mogućih **tema**
- Kontinuiranost natječaja (rokovi i tematika)
- **Broj partnera** nije uvjetovan
- Predfinanciranje
- Poželjni **tržišno** orijentirani projekti

-
- - 16 projekata
    - 4 HR nositelji
  - - 11 milijuna € (aktivnosti u RH)

LIFE PROJEKTI U HRVATSKOJ

Stope sufinanciranja prihvatljivih troškova

Prilagodba klimatskim
promjenama

Ublažavanje klimatskih
promjena

Upravljanje i informiranje na
području klime

Stope sufinanciranja prihvatljivih troškova

OKOLIŠ

do 55 % EU
sufinanciranje

Okoliš i učinkovito
iskorištavanje resursa

Upravljanje i informiranje na
području okoliša

Stope sufinanciranja prihvatljivih troškova

do 60 %
EU
sufinanciranje

Priroda i biološka raznolikost

do 75 %
EU
sufinanciranje

Iznimno! NAT

Projekti koji se bave prioritetnim staništima ili vrstama

- Direktiva o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune
- Direktiva o zaštiti divljih ptica

Dodatne smjernice

- **Prosječni proračun projekta:** 500.000 – 5.000.000 €
- **Financijski doprinos korisnika:**
  - Smatra se dokazom ozbiljnog pristupa projektu
  - Nije definirano minimalno učešće
- **Početak projekta** → nakon potpisivanja ugovora o potpori (ljeto/jesen) 2019.
- **Uobičajeno trajanje:** 2 – 5 godina

Prihvatljivi troškovi

- **Direktni troškovi osoblja**
- **Putni troškovi i dnevnice**
- **Podugovaranje → max. 35% ukupnih troškova projekta**
- **Trajna dobra**
  - **Oprema** – amortizacija do max. 50% ukupne vrijednosti
  - **Infrastruktura** – amortizacija do max. 25% ukupne vrijednosti
  - 100% troškova izrade **prototipa**

Iznimka: 100% za **javna tijela i nevladine organizacije** za prioritetno područje
Priroda bioraznolikost

Prihvatljivi troškovi

- **Potrošna roba** → bitna za provedbu projekta (letci, brošure, materijali za analizu itd.)
- **Ostali troškovi**
  - Naknade za sudjelovanje na konferencijama
  - Putni troškovi i dnevnice za osobe koje nisu zaposlene na projektu (izlagači na konferenciji, volonteri itd.)
- **Indirektni troškovi** → max. 7 % ukupnih prihvatljivih troškova
- **PDV** → ukoliko se ne može osigurati povrat

Projekt jačanja kapaciteta NCP

Naziv projekta: **Jačanje kapaciteta za nacionalnu kontakt točku**

Cilj projekta: **Uspješnija provedba programa Life u RH kroz edukaciju i savjetovanje potencijalnih korisnika.**

Korisnik koordinator: **MZOE**

Trajanje projekta: **Studeni 2015. – siječanj 2019.**

HELP DESK

Aktivnosti *HELP deska*:

- konzultacije o prijedlozima projekata
  - Odgovara li tema konceptu programa LIFE?
  - Kako sastaviti projektnu prijavu?
  - Koji su prihvatljivi troškovi?

HELP DESK

HELP DESK

LIFE INFO dani

Okvirni datumi:

- *LIFE tematski INFO dan, Zagreb, 11.4.2018.*
- *LIFE INFO dan natječaj 2018, Zagreb, 10.5.2018.*

Regionalne LIFE radionice

Kako pripremiti projektnu prijavu za Program LIFE?

Okvirni datumi:

- razne lokacije u RH od travnja do srpnja 2018. (Split 24.4.2018.)

Kako pronaći partnera za LIFE?

LIFE "Meet a partner" data base by CRO NCP

Dear LIFE project applicants,

The Croatian National Contact Point (NCP), affiliated with the Ministry of Environment and Energy, has developed this questionnaire in order to support and promote international cooperation, participation and project development within the framework of Programme LIFE.

Whether you would like to present your project idea or you are looking for a project to join, please complete and submit the form below.

For any further enquiries or comments, please contact us at life@mzoip.hr.

Looking forward to our future collaboration!

CRO LIFE team

*Obavezno

E-adresa *

Vaša e-pošta

Kako pronaći partnera za LIFE?

→ Info, Governance
Projects search
→ Project database
→ Project publications
More
→ Best projects
→ Integrated projects
→ Other projects
→ By country
→ Natura 2000 sites

Find your partner for LIFE?

As a potential LIFE project beneficiary, you may profit from cooperation with partners outside your country. The transnational character of a project is a positive feature that will enhance the EU added value of your proposal, as long as it is in line with its scope. But how do you find (potential) partners relevant to your project idea?

The LIFE programme has identified some existing platforms you may find useful:

Partner search tools

Partner search tools

EEN (The European Enterprise Network) targets SMEs

<http://een.ec.europa.eu/>

EEN Search page

The EEN helps small and medium-sized enterprises (SMEs) make the most of business opportunities in the EU and beyond. It covers 17 key sectors that can be relevant to LIFE.

CORDIS: Research

<http://cordis.europa.eu/>

<https://cordis.europa.eu/partners/web/guest>

CORDIS is the Research and Technological Development (RTD) platform of the EU, including several online databases and partner search

CaRE: Climate action, environment, resource efficiency and raw materials

<http://partnersearch.ncps-care.eu/>

The National Contact Points CaRE for H2020 has a partnering tool that supports potential applicants to the Horizon 2020 Work programme of the Societal Challenge 5 "Climate action, environment, resource efficiency and raw materials" in finding partners and building a consortium for a project proposal

H2020 Energy

<http://www.partnersearch.c-energy2020.eu/>

Dedicated partner search tool for HORIZON 2020 - WP - Part 10. Secure, clean and efficient energy & Euratom

Social media

Via social media you can connect to thousands of potential partners. Following specific groups organised by programme/ thematic area makes it even easier to forge links with like-minded organisations.

Use your existing profile (or create one, if you don't have one) and join the groups that interest you:

Media	Group
LinkedIn	The LIFE Programme LIFE 2014-2020 EU Environment Climate Programme EU projects & partner search - EASME Environment projects & partner search - EASME
Facebook	EU Projects Partner Finding

LIFE National Contact Points

In each Member State there is a National Contact Point (and often several regional contact points) to help you with your application. The National Contact Points can point you in the direction of local partners. Here is the list of NCPS:

<http://ec.europa.eu/environment/life/contact/nationalcontact/index.htm>

→ NGOs
→ LIFE financial instruments

Information Days 2016

- Resources from the first EU wide Info Day >>
- Events organised by the LIFE National Contacts Points >>

Highlights

Information Days 2017

LIFE 2017 call for project proposals EU INFO DAY

Partner search tools for LIFE calls >>

Events

21-23 March

Sustainable forest management conference
Sopron, Hungary

25 March

LIFE VIMINE workshop about the Venice lagoon
Burano, Italy

30 March

Conference on results-based payments for biodiversity in agriculture Brussels, Belgium

30 March

Final conference for LIFE PRIME GLASS Rapallo, Italy

04-06 April 2017

Monitoring workshop for Natura 2000 sites
Litoměřice, Czech Republic

11 April 2017

LIFE platform meeting on ceramic and brick manufacturing, Sassuolo, Italy

10-12 May 2017

LIFE platform meeting on ecosystem services, Tallinn, Estonia

24-26 May 2017

Final citizen science event for LIFE MIPP (Monitoring of Insects with Public Participation) Mantua, Italy

31 May 2017

LIFE 2017 call for proposals information and networking event Brussels, Belgium

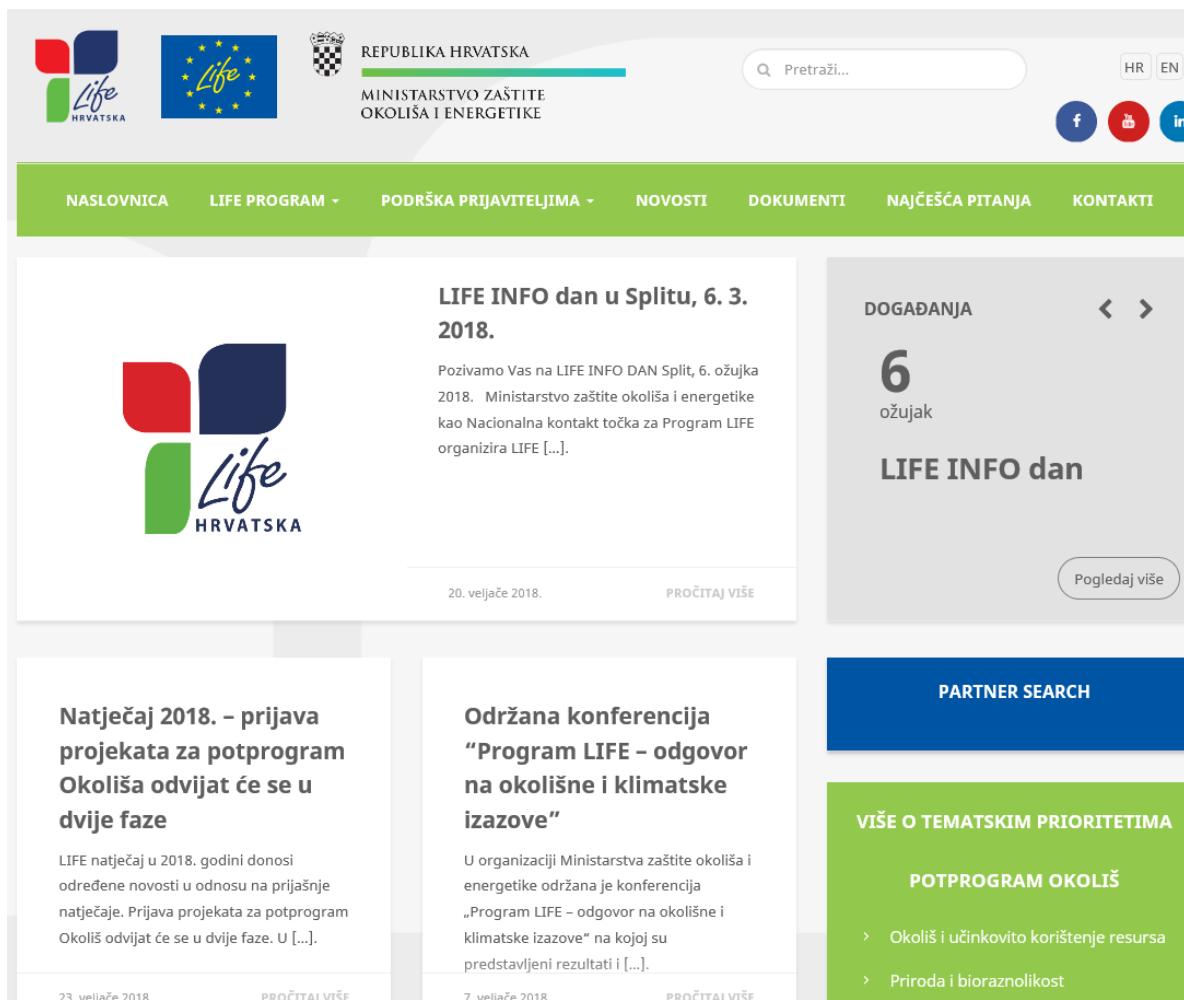
➤ Slovenija: [Portal Life Slovenija](#)

➤ Češka: [Search Partners](#)

➤ Grčka: [Partner for LIFE](#)

➤ Litva: [Project partner search](#)

www.lifeprogramhrvatska.hr

The screenshot shows the homepage of the website. At the top, there are logos for Life HRVATSKA and the European Union. To the right, there is a search bar, language selection (HR/EN), and social media links for Facebook, YouTube, and LinkedIn. A navigation menu includes links for NASLOVNICA, LIFE PROGRAM, PODRŠKA PRIJAVITELJIMA, NOVOSTI, DOKUMENTI, NAJČEŠĆA PITANJA, and KONTAKTI.

LIFE INFO dan u Splitu, 6. 3. 2018.

Pozivamo Vas na LIFE INFO DAN Split, 6. ožujka 2018. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike kao Nacionalna kontakt točka za Program LIFE organizira LIFE [...].

20. veljače 2018. [PROČITAJ VIŠE](#)

Natječaj 2018. – prijava projekata za potprogram Okoliš odvijat će se u dvije faze

LIFE natječaj u 2018. godini donosi određene novosti u odnosu na prijašnje natječaje. Prijava projekata za potprogram Okoliš odvijat će se u dvije faze. U [...].

23. veljače 2018. [PROČITAJ VIŠE](#)

Održana konferencija “Program LIFE – odgovor na okolišne i klimatske izazove”

U organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i energetike održana je konferencija „Program LIFE – odgovor na okolišne i klimatske izazove“ na kojoj su predstavljeni rezultati i [...].

7. veljače 2018. [PROČITAJ VIŠE](#)

DOGAĐANJA

6 ožujak

LIFE INFO dan

[Pogledaj više](#)

PARTNER SEARCH

VIŠE O TEMATSKIM PRIORITYMIMA

POTPROGRAM OKOLIŠ

- > Okoliš i učinkovito korištenje resursa
- > Priroda i bioraznolikost

Ostale aktivnosti

- ✓ **Posjet uspješnim LIFE projektima u regiji**
- ✓ **Sastanci s ciljanim grupama**
- ✓ **LIFE konferencija**

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

Priprema LIFE projekata za natječaj 2018.

Projekt LIFE – Jačanje kapaciteta za nacionalnu kontakt točku
LIFE14 CAP/HR/000014

Priprema LIFE projektnog prijedloga

- ✓ Dobra priprema projekta zahtjeva vrijeme
- ✓ Važno je proučiti dokumentaciju, relevantne politike i ključne informacije

→ [LIFE Uredba 2014. – 2020.](#)

→ [Višegodišnji program rada za LIFE program 2018. – 2020. ;](#)

→ [Smjernice za prijavitelje](#)

→ [Vodič za ocjenjivanje prijedloga projekata](#)

→ [Pregled do sada odobrenih LIFE projekata](#)

Konkurenčija su prijavitelji iz EU!

Važno za LIFE projekt

Namjena
Programa LIFE je rješavanje EU okolišnih i klimatskih problema

Relevantan u odnosu na EU i nacionalne politike

Doprinosi rješavanju problema na EU razini

EU i nacionalne politike
EU dodana vrijednost

Doprinosi ciljevima EU politika

DČ imaju sličan/isti problem

Problem značajan na EU razini

Priprema LIFE projektnog prijedloga

Koji problem se rješava i zašto?

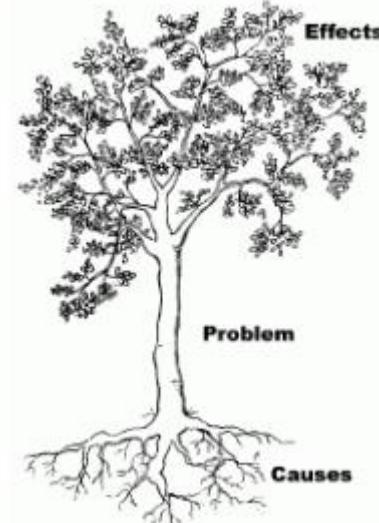
Koji su ciljevi projekta i aktivnosti za postizanje ciljeva?

Konkretni, realistični i mjerljivi rezultati projekta

- ✓ Jasno opisana povezanost između problema, ciljeva, aktivnosti i rezultata

Problem - rješenje

- ✓ Posljedice problema
- ✓ Uzroci problema
- ✓ Nacionalne i EU politike
- ✓ Rješenje problema koje također pridonosi provedbi politika zaštite okoliša EU
- ✓ SMART ciljevi - vrijednost za novac

Važno za LIFE projekt

**Potencijal za
prijenos i primjenu
u drugim
područjima**

**Plan za dugoročnu
održivost po
završetku projekta**

**Preklapanje s
drugim fondovima
(ERDF, ESF, Obzor)
Istraživanje, velika
infrastruktura ili
monitoring**

LIFE tržišno orijentirani projekti (C2M) - video

LIFE tržišno orijentirani projekti (C2M)

- ✓ Inovativna rješenja na razini Europske unije namijenjena komercijalnoj upotrebi
- ✓ Doprinos ostvarivanju ciljeva Europske unije na području okoliša i/ili klime
- ✓ Mjerljiva dobrobit za okoliš i/ili klimu
- ✓ Potencijal za primjenu u drugom kontekstu (sektoru, regiji ili zemlji)

Kontakti

LIFE tim	life@mzoe.hr
Nacionalna kontakt točka	Nikolina Petković Gregorić Nikolina.Petkovic.Gregoric@mzoe.hr
Web	www.lifeprogramhrvatska.hr
FB	LIFE program Hrvatska

Welcome to LIFE

LIFE is the EU's financial instrument supporting environmental, nature conservation and climate action projects throughout the EU. Since 1992, LIFE has co-financed some 4306 projects. For the 2014-2020 funding period, LIFE will contribute approximately €3.4 billion to the protection of the environment and climate.

New LIFE Regulation 2014–2020

Highlights

Commission invests over €220 million in green and low-carbon projects in Member States

LIFE multilateral work programme for 2014-2017

Events

2017 Conference – 21 March 2017

Stone-cutting international conference to mark the Conference of the Parties to the Paris Agreement

2017 Conference – 23 March 2017

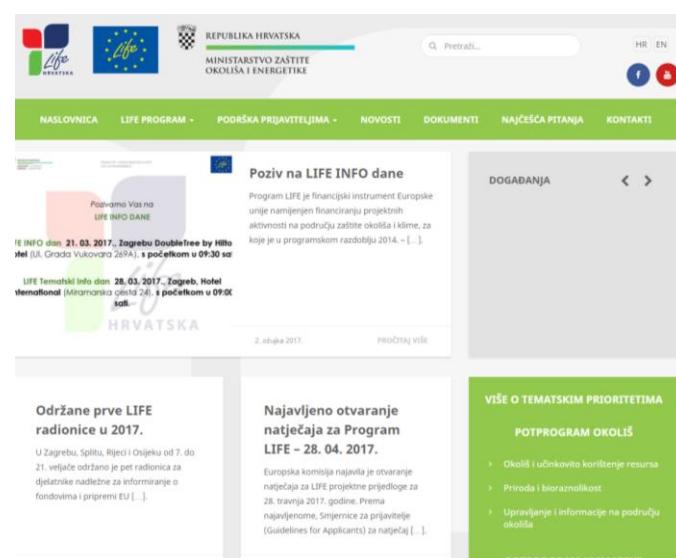
LIFE-SOLIDARITY and LIFE-CLIMATE: Partnership on wastewater treatment at local level

2017 Conference – 23 March 2017

Meet LIFE at the World Sustainable Energy Days 2017

2017 Conference – 28 March 2017

Workshop on cross-border protection of the greatest Benelux-Austria

Poziv na LIFE INFO dane

Program LIFE je finansijski instrument Evropske unije namijenjen finansiranju projektnih aktivnosti na području zaštite okoliša i klime, za koje je u programskom razdoblju 2014. – [...].

DOGAĐAJA

POZIV NA LIFE INFO DANE

Program LIFE je finansijski instrument Evropske unije namijenjen finansiranju projektnih aktivnosti na području zaštite okoliša i klime, za koje je u programskom razdoblju 2014. – [...].

POZIV NA LIFE INFO DANE

Program LIFE je finansijski instrument Evropske unije namijenjen finansiranju projektnih aktivnosti na području zaštite okoliša i klime, za koje je u programskom razdoblju 2014. – [...].

Održane prve LIFE radionice u 2017.

Najavljeno otvaranje natječaja za Program LIFE – 28. 04. 2017.

VJEĆE O TEMATSKIM PRIORITETIMA

POTPROMOKOLIŠ

- Okoliš i održivo korištenje resursa
- Priroda i bioraznolikost
- Upravljanje i informiranje na području okoliša

POTPROMOKLIMATSKE

Projekt LIFE – Jačanje kapaciteta za nacionalnu kontakt točku
LIFE14 CAP/HR/000014

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

Hvala na pažnji

Ivica Projić
life@mzoe.hr

Projekt LIFE – Jačanje kapaciteta za nacionalnu kontakt točku
LIFE14 CAP/HR/000014